

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 68.871/3
van 11 maart 2021

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap 'tot
wijziging van artikel 12 van het decreet van 22 december 2000
betreffende de amateurkunsten'

Op 12 februari 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van artikel 12 van het decreet van 22 december 2000 betreffende de amateurkunsten’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 2 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 maart 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. In artikel 12, § 4, van het decreet van 22 december 2000 ‘betreffende de amateurkunsten’ wordt bepaald onder welke voorwaarden organisaties voor amateurkunsten een subsidiereserve kunnen vormen. Hiertoe is vereist dat de organisatie deze werkwijze expliciet vaststelt in het ingediende en goedgekeurde beleidsplan, de organisatie deze werkwijze telkens expliciet in de jaarplanning en in het werkingsverslag duidt en verantwoordt, de gereserveerde subsidie in één van de volgende jaren van de beleidsperiode in kwestie wordt besteed conform de jaarplanning en beleidsplan, en de subsidie-enveloppe toegekend voor het totaal van de beleidsperiode niet wordt overschreden.

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt tot de vervanging van het voormelde artikel 12, § 4 (artikel 2 van het voorontwerp). Er wordt enkel nog bepaald dat organisaties voor amateurkunsten met subsidies die op basis van het decreet van 22 december 2000 zijn toegekend, een reserve kunnen aanleggen (ontworpen artikel 12, § 4, eerste lid, van het decreet van 22 december 2000) en de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de regels vast te stellen voor de reservevorming (ontworpen artikel 12, § 4, tweede lid).

Het te nemen decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2021 (artikel 3 van het voorontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In het ontworpen artikel 12, § 4, tweede lid, van het decreet van 22 december 2000 wordt gepreciseerd dat de Vlaamse Regering bij het vaststellen van de nadere regels voor de reservevorming kan afwijken van de regels bepaald in artikel 72 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ‘ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’.

Die precisering is evenwel overbodig aangezien de Vlaamse Regering ook zonder een dergelijke machtiging bij het nemen van een besluit kan afwijken van een ander regeringsbesluit.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Artikel 3

4.1. De ontworpen regeling werkt terug tot 1 januari 2021.

De niet-retroactiviteit van decreten is evenwel een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.² Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.³

4.2. Gevraagd om in het licht hiervan de terugwerkende kracht te verantwoorden, antwoordde de gemachtigde:

“Het subsidiëren van organisaties in de culturele sector gebeurt omdat deze organisaties een doelstelling van algemeen belang vervullen. Door deze decreetswijziging wil de Vlaamse overheid de organisaties op dezelfde manier behandelen wat betreft de mogelijkheden voor reservevorming; de nieuwe regeling legt geen extra voorwaarden op en vergemakkelijkt het functioneren van de organisaties en van de toezichthoudende overheid.

De wijziging schendt geen rechten van de gesubsidieerde organisaties. Momenteel zijn er ook geen gerechtelijke procedures hangende.”

In zoverre met de terugwerkende kracht wordt beoogd om een gelijke behandeling van organisaties in de culturele sector te bewerkstelligen, kan worden aangenomen dat ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

² Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2.

³ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.